

Blaski i cienie procesów Racjonalisty

Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

Jak na początku każdego roku, przyszedł czas na podsumowanie roku, który się zakończył. Nim jednak zacznę opisywać nasze osiągnięcia i rozwój, chciałbym wspomnieć o dwóch największych stratach 2011: śmierć dwóch wybitnych przedstawicieli ruchu ateistycznego - [Andrzeja Nowickiego](http://www.racjonalista.pl/index.php/s,58/k,174) (http://www.racjonalista.pl/index.php/s,58/k,174) oraz [Christophera Hitchensa](http://www.racjonalista.pl/index.php/s,58/k,1026) (http://www.racjonalista.pl/index.php/s,58/k,1026). Nie stworzą oni już niczego nowego, ale ich dorobek żyć będzie nadal i zapewne nie raz okaże się jeszcze skuteczną bronią przeciwko irracjonalizmowi i dogmatyzmowi.

Dziękuję wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczyniają się do funkcjonowania portalu — poprzez własne publikacje, tłumaczenia, dyskusje, komentarze, darowizny, zakupy w sklepiu Racjonalisty oraz oczywiście — poprzez promowanie na zewnątrz naszych publikacji i samego portalu. Za największe wsparcie w bieżącym prowadzeniu portalu dziękuję przede wszystkim Andrzejowi Koraszewskiemu, Michałowi Przechowi, Małgorzacie Koraszewskiej, Cadenowi O. Reless, Paulinie Łopatniuk, Zuzannie Niemier, Meretseger, Alicji Dudzie oraz sceptymusze.

Najciekawszym wydarzeniem minionego roku w Racjonalistcie było podpisanie dnia 2 maja umowy pomiędzy wydawcą Racjonalisty, Fundacją Wolnej Myśli, a wydawcą portalu Onet, Grupą Onet.pl S.A., dotyczącej publikowania naszych materiałów w nowym serwisie Onetu — Religia. Onet.pl. Publikowane są tam cztery nasze teksty miesięcznie, mamy swój dział (<http://religia.onet.pl/category/racjonalisci,39>) oraz reklamę. Póki co umowa nie przynosi nam zbyt wielkich korzyści (jest to jednak nowy serwis), lecz ma potencjał na przyszłość.

Poniżej nieco danych, które w pewnej mierze pokażą i podsumują rok 2011 w Racjonalistcie.

W świeżo minionym roku opublikowaliśmy 862 artykuły (w stosunku do poprzedniego roku to wzrost o 40%!) i łącznie mamy ich już 7030. Dodatkowo opublikowaliśmy także 352 nowiny naukowe. W okresie tym zostawiliście 18,5 tys. komentarzy pod naszymi artykułami (wzrost o 40% wobec poprzedniego roku). Zasób treści naszych artykułów powiększył się o 2,4 tys. stron a4 i wynosi obecnie 26 tys. Wśród tych kilkuset nowych artykułów najwięcej Waszego zainteresowania zdobyły następujące teksty:

1. Daniel Greenfield: [Muzułmańska kultura gwałtu i Lara Logan](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1393) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1393) (19,3 tys. odsłon, 724 polecenia fb i 441 „wykopów”)
2. Agnieszka Zakrzewicz: [Z czego utrzymuje się Państwo-Miasto Watykańskie?](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1951) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1951) (18,6 tys. odsłon, 319 wykopów)
3. Andrzej Gregosiewicz: [Homeopatia — moje prywatne zwycięstwo](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1093) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1093) (15,8 tys. odsłon, 370 fb i 400 wykopów)
4. Piotr Napierała: [Dlaczego monarchia oświecona może lepiej chronić wolność niż demokracja](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7575) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7575) (11,7 tys. odsłon, 77 fb i 296 wykopów)
5. [Dzień Rysowania Mahometa 2011](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1787) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1787) (11,5 tys. odsłon, 142 fb i 300 wykopów)
6. [Homeopatyczna katastrofa](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2221) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2221) (9,8 tys. odsłon, 245 fb i 299 wykopów)
7. [Kiedy zapanuje prawo Allaha, skończy się rola ludu](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2183) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2183) (9,8 tys. odsłon, 285 fb i 332 wykopów)
8. Mariusz Agnosiewicz: [Krytyczne podsumowanie pontyfikatu Jana Pawła II](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1384) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1384) (9,4 tys. odsłon, 511 fb)
9. Agnieszka Zakrzewicz: [Karol Wojtyła — wielki obskurantysta](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1213) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1213) (8,7 tys. odsłon)
10. Kamil Racewicz: [Zakrwawiony fartuszek mistrza Breivika](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2055) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2055) (8,1 tys. odsłon, 281 fb)

Najaktywniejsi autorzy 2011: **Andrzej Koraszewski (109 artykułów)**, Jerry Coyne (49),
Racjonalista.pl Strona 1 z 7

Mariusz Agnosiewicz (32), Eric S. MacDonald (28), Ed Yong (27), Matt Ridley (27), PZ Myers (26), Mirosław Woroniecki (26), Jerzy Neuhoff (26), Anatol Ulman (25).

Licznik odwiedzin przekroczył 63 mln, notując w 2011 r. ok. 10 mln wizyt. Z kolei licznik z Google Analytics wskazuje na 5,1 mln wizyt w Racjonalistcie w 2011 r., z czego 3 mln trafiło poprzez wyszukiwarki, 1 mln przez wpisanie adresu i 1 mln z odnośników na innych stronach. Wskazuje nadto liczbę ok. 2,7 mln unikalnych użytkowników, którzy w 2011 r. wygenerowali 14,5 mln odsłon. W porównaniu do lat poprzednich wyraźnie wzrosła nam liczba stałych czytelników (przyjmując za takich wszystkich, którzy odwiedzili nas powyżej 50 razy). Ile było takich osób?

2009:	622	tys.
2010:	674	tys.

2011: 776 tys. [1]

W 2011 r. przeglądarka Firefox utraciła bezwzględną dominację wśród racjonalistów (spadek do 48%). Jeszcze więcej stracił Internet Explorer (spadek do 18%). Najwięcej zaś zyskał Chrome (wzrost do 17%).

Mamy aktualnie 37,1 tys. subskrybentów/prenumeratorów/zarejestrowanych kont czytelnicznych. W 2011 przybyło 4,2 tys. nowych.

Na forum pojawiło się w minionym roku ok. 3,7 tys. nowych wątków dyskusyjnych i 84,4 tys. wypowiedzi w nich (łącznie 470 tys.). Przeciętna liczba dyskutantów na wątek: ok. 10.

Od sierpnia 2009 obecni jesteśmy w Facebooku, gdzie mamy [tętniącą życiem stronę](http://www.facebook.com/RacjonalistaPL) (<http://www.facebook.com/RacjonalistaPL>), która w 2011 ponad dwukrotnie powiększyła liczbę uczestników (aktualnie 16,5 tys.). Publikujemy tam racjonalistyczne drobnotki i bieżące informacje o działalności portalu.

W 2011 r. [wydaliśmy](http://wydawnictwo.racjonalista.pl/) (<http://wydawnictwo.racjonalista.pl/>) 5 nowych książek, 15 nowych koszulek oraz kalendarz Racjonalisty. Lista bestsellerów Racjonalisty z 2011:

1. Mariusz Agnosiewicz: [Heretyckie dziedzictwo Europy](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2008) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2008>) (wyd. 2011)
2. Mariusz Agnosiewicz: [Kościół a faszyzm. Anatomia kolaboracji](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1888) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1888>) (wyd. 2009)
3. [Kalendarz Racjonalisty](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2109) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2109>) (wyd. 2010-2011)
4. Nietzsche: [Antychryst](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1903) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1903>) (wyd. 2010)
5. Andrzej Zieliński: [Król apostata. Największa tajemnica polskiego średniowiecza](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2087) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2087>) (wyd. 2011)
6. [Rybka Darwina na samochód](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1864) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1864>) — emblemat racjonalistów (wyd. 2008)
7. Vinod K. Wadhawan: [Nauka złożoności. Trudne pytania, które zadajemy o sobie i o naszym Wszechświecie](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1980) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1980>) (wyd. 2010)
8. Bart D. Ehrman: [Przeinaczanie Jezusa. Kto i dlaczego zmieniał Biblię](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1992) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,1992>) (dodane 2010)
9. Karol Wojciechowski: [Bitwa o Sztukę Królewską. Traktat o masonerii i regularności](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2032) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2032>) (wyd. 2011)
10. [Koszulka „Rybka-Cyklistka”](http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2018) (<http://www.racjonalista.pl/ks.php/k,2018>) (wyd. 2011)

Poza własną działalnością wydawniczo-projektową, patronowaliśmy publikacjom zaprzyjaźnionych wydawnictw:

1. Christopher Potter, *Tu jesteś! Najkrótszy przewodnik po Wszechświecie*, CiS, luty 2011.
2. S.O. Lilienfeld, S.J. Lynn, J. Ruscio, B.L. Beyerstein, *50 wielkich mitów psychologii popularnej. Półprawdy, ćwierćprawdy i kompletne bzdury*, CiS, luty 2011.
3. Harry Oliver, *Czarne koty i prima aprilis. Skąd się wzięły przesady w naszym życiu?*, Wydawnictwo Literackie, marzec 2011.
4. David Livingstone Smith, *Najbardziej niebezpieczne ze zwierząt. Natura ludzka i przyczyny wojen*, CiS, listopad 2011.

5. Wiktor Trojan, *Axis Mundi, Novae Res*, listopad 2011.
6. Tomasz Hildebrandt, *Druga Polska*, Wydawnictwo Oskar, listopad 2011.

Poza publikacjami patronujemy także wydarzeniom. W minionym roku wspieraliśmy medialnie:

1. *V Edycja Żywej Biblioteki*, 10-11 czerwca we Wrocławiu.
2. *VII Festiwal Nauki*, 21-27 marca w Dąbrowie Górniczej (tradycyjnie już — co roku).
3. *Prawdopodobnie Pierwsze Rekolekcje dla Niewierzących*, organizowane przez jezuitów polskich na Facebooku, 20-30 marca.
4. *Racja-lekcje*, organizowane przez warszawską grupę Młodzi Racjoniści w Nowym Wspaniałym Świecie, 13-15 kwietnia.
5. *PoBoyowisko - czyli co po Boyu 70 lat później*, panel dyskusyjny organizowany przez PSR Warszawa w Nowym Wspaniałym Świecie, 4 lipca.
6. *III Marsz Ateistów i Agnostyków* organizowany przez Stowarzyszenie Wolnomyśliciele i PSR Kraków, 14-16 października.
7. *Ateistyczna złota polska jesień*, Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy, PSR Warszawa, 21-23 października 2011.

Spośród stałych inicjatyw, którym Racjonalista patronuje, warto wspomnieć o rozwoju ceremonii humanistycznych oraz Listy Ateistów i Agnostyków.

W roku 2011 odbyło się 41 ceremonii humanistycznych, w tym:

- 38 ślubów humanistycznych (32 hetero i 6 homo: 4 gejów i 2 lesbijek; 13 ślubów miało charakter dwujęzyczny);
- 2 ceremonie powitania dziecka;
- 1 pogrzeb humanistyczny.

Każdy rok funkcjonowania ceremonii przynosi nam rozwój:

- 2007 — 1 ceremonia
- 2008 — 5 (pierwszy ślub lesbijek)
- 2009 — 9 (pierwszy ślub gejów)
- 2010 — 20 (pierwsze ceremonie pogrzebowe, [powitania](#))

(<http://www.ceremoniehumanistyczne.pl/powitanie1.html>) i [rozkwitu](http://www.ceremoniehumanistyczne.pl/swietorozkwitusandry.pdf)
(<http://www.ceremoniehumanistyczne.pl/swietorozkwitusandry.pdf>)

- 2011 — 41

W minionym roku ukazał się obszerny reportaż w Dużym Formacie Gazety Wyborczej o [trzynastym małżeństwie humanistycznym](http://wyborcza.pl/1,75480,10376000,13__malzens_two_humanistyczne.html) (http://wyborcza.pl/1,75480,10376000,13__malzens_two_humanistyczne.html). Na początku 2012 mamy już 20 rezerwacji na rozpoczynający się rok i liczymy oczywiście, że ceremonii będzie przynajmniej dwa razy tyle, co w 2011. Aktualnie ceremonie obsługuje 6 celebrantów i przygotowujemy 3 nowych kandydatów na celebrantów. Więcej informacji o ceremoniach: www.ceremoniehumanistyczne.pl

(<http://www.ceremoniehumanistyczne.pl>)

A

to

Polska

właśnie:

Naszym wzorem i punktem odniesienia jest tutaj aktywność Szkockiego Towarzystwa Humanistycznego, którego przedstawicielka współprowadziła nasz pierwszy ślub humanistyczny. Towarzystwo to jest liderem europejskim jeśli idzie o rozwój ceremonii humanistycznych — jego ceremonie ślubne są najszybciej rozwijającą się formą ślubów w Szkocji. W 2005 r. ślubom humanistycznym w Szkocji przyznano status cywilnoprawny. Było ich wówczas 82 w całym roku. W 2007 r. było ich już 710 w całym roku. W kolejnym roku liczba humanistycznych ślubów była wyższa niż ślubów Szkockiego Kościoła Episkopalnego. [Założyli wówczas](http://www.scotsman.com/news/scottish-news/edinburg-h-east-fife/boom_in_marriages_n)

ot_made_in_heaven_1_1300662), że w 2010 r. wyprzedzą Kościół katolicki. Prognoza okazała się [całkowicie trafna](http://www.heraldscotland.com/news/home-news/scottish-population-hits-its-highest-level-since-1970s.14608992) (http://www.heraldscotland.com/news/home-news/scottish-population-hits-its-highest-level-since-1970s.14608992): w 2010 r. humaniści przeprowadzili 2092 śluby, podczas kiedy katolicy — 1776. Pierwszy raz w historii Szkocji. Kolejny cel: do 2015 chcą wyprzedzić Kościół Szkocji oraz uzyskać status najpopularniejszej formy ślubów w Szkocji. Wierzę, że im się to uda, tym bardziej, że liczba ślubów głównego szkockiego kościoła spadła z 8 tys. w 2007 do 6 tys. w 2010 r.

Również Lista Ateistów i Agnostyków stale się rozwija. Lista powstała w lipcu 2007 r. i do dziś swój ateizm lub agnostycyzm ujawniło na niej 19,5 tys. osób. W 2011 dopisało się 1,5 tys. nowych osób. Zobacz listę: lista.racjonalista.pl (http://lista.racjonalista.pl/)

Choć 2011 był pierwszym rokiem bez festiwalu racjonalistycznego PSRu, jednak jego schyłek przyniósł bardzo dobre perspektywy partnerskiej współpracy pomiędzy Racjonalistą a Polskim Stowarzyszeniem Racjonalistów. Prezesem PSR wybrano Jacka Tabisza, rzecznika ścisłej współpracy stowarzyszenia z Racjonalistą (w poprzednich latach różnie z tym bywało). W 2012 r. spodziewam się znaczącego i szybszego rozwoju PSR, prowadzonego obecnie przez zarząd w składzie: Jacek Tabisz, Andrzej Wendrychowicz, Łukasz Dąbrowiecki, Marek Ławreszuk, Aleksander Rafał Gutowski, Magdalena Kowalczyk i Wojciech Peisert.

Trzeci już rok funkcjonuje zaplecze organizacyjne Racjonalisty i wydawca portalu — Fundacja Wolnej Myśli. Głównym polem zaangażowania Fundacji jest wsparcie dla portalu, poprzez który fundacja realizuje większość swoich celów. Poza tym podejmowaliśmy kilka interwencji społecznych w sprawach związanych z celami fundacji:

1. [Protest przeciwko honorowaniu Benedykta XVI Laurem Akademickim polskich uczelni](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1098) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1098), 12 marca.
2. [Protest przeciwko konferencji kreacjonistycznej w Cieszyńskim Ośrodku Kultury](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1099) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1099), 13 marca. Interwencja skuteczna.
3. [Skarga na naruszający neutralność światopoglądową szkoły regulamin publicznego gimnazjum im. Jana Pawła II w Tarnawie Dolnej do Kuratorium Oświaty w Rzeszowie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1103) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1103), 14 marca.
4. [Skarga na religijne zaangażowanie Małopolskiego Kuratora Oświaty w ramach pełnienia funkcji urzędowych — do Wojewody Małopolskiego](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1209) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1209), 26 kwietnia. Odmowa interwencji.
5. [Skarga na eksponowanie flagi papieskiej przez dyrekcję Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 12 w Sosnowcu — do Kuratorium Oświaty w Katowicach](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1216) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1216), 28 kwietnia. [Interwencja skuteczna](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1830) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1830).
6. [Poparcie wniosku Stowarzyszenia Szlak Braci Polskich, o ogłoszenie przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego roku 2013 — rokiem Braci Polskich](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2020) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2020), 13 lipca.
7. [Protest przeciwko patrolowemu zaangażowaniu duchowieństwa przez Komendę Powiatową Policji w Kolnie](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2180) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2180), 30 sierpnia.
8. Odpowiedź na prywatny akt oskarżenia homeopaty zarzucający nam przestępstwo zniesławienia — Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia II Wydział Karny, 28 listopada.

Rok 2012 zapowiada się więc w Racjonalistcie w cieniu procesów z homeopatą, gdyż poszedł on nie tylko do sądu karnego, ale i cywilnego, z podobnymi zarzutami: zniesławianie w publikacjach Racjonalisty (głównie chodzi o moje teksty sprzed ponad 3 lat, ale częściowo też i Andrzeja Gregosiewicza — w związku z procesami niektóre teksty zostały czasowo zawieszane w naszym serwisie). Jak przypuszczamy jest to bezpośrednia konsekwencja niekorzystnego orzeczenia UOKiK przeciwko Naczelnej Radzie Lekarskiej, gdyż sprawa się zaczęła zaraz po ogłoszeniu tej decyzji i homeopata uznał, że obecnie nie można już bezkarnie głosić, że lekarz stosujący homeopatię narusza etykę lekarską. O przebiegu procesów będziemy informować na bieżąco (pierwsza rozprawa cywilna: 26 kwietnia).

Racjonalista mimowolnie jest też wplątany w [proces z 2010 przeciwko Ryszardowi Legutko w sprawie krzyżowej](http://www.tvp.pl/wroclaw/aktualnosci/pod-para-grafem/bedzie-proces/3126204) (http://www.tvp.pl/wroclaw/aktualnosci/pod-para-grafem/bedzie-proces/3126204). Linia jego obrony (prowadzona przez profesora prawa z UJ) opiera się na

wykazywaniu, że petycja przeciwko krzyżom nie była autorstwa licealistów, lecz była spiskiem Racjonalisty mającym na celu wywołanie skandalu. 2011 rok przyniósł jedynie mały sukces: sąd udaremnił próbę zasłonięcia się immunitetem, więc pozwany musiał wejść z spór merytoryczny, co okazało się tyleż zabawne, co żałosne. W blisko trzydziestostronicowej odpowiedzi na pozew m.in. zarysowano historię naszego portalu (z rozbrajającą konkluzją-zarzutem: *Wydaje się jednak, że portal zachował swój ateistyczny, jeśli nie antykatolicki charakter, o czym świadczą zamieszczone na jego łamach artykuły oraz przesłanie znajdujące się na głównej stronie: „Człowiek bez Boga jest jak ryba bez roweru”*), rzekomej zorganizowanej nagonki racjonalistów na krakowskiego filozofa (ponoć zapchaliśmy mu skrzynkę europoselską) oraz demaskowaniem bluźnierstw powódki (pan mecenas ujawnia sędziemu, gdzie można zobaczyć [zdjęcia powódki z reklamą ateizmu](#) (<http://i.racjonalista.pl/img/strony/zuzapsr.jpg>)). Kolejna rozprawa: 5 kwietnia.

Dziękujemy wszystkim, którzy wspierają swoimi datkami funkcjonowanie Fundacji, a tym samym i Racjonalisty. W 2011 r. szczególne podziękowania przekazujemy do następujących darczyńców: Sławomir Lizewski, Piotr Trefon, Leszek Nowak oraz Ingo Pietrzyk.

Swoimi datkami w 2011 r. wsparli nas również m.in. (alfabetycznie): Baczyński Rafał, Baliński Krzysztof, Blue Media S.A., Błażyca Dominika, Brandys Marek, Daniluk Andrzej, Dymek Arkadiusz, Fejfer Wojciech, Flaka Szymon, Fundacja Pokonać zły los, Gajewski Dominik, Gniot Daniel, Godawa Paweł, Gorzelak Maciej, Gutkowska Anna, Irnazarow Ilgiz, Jaszczak Arkadiusz, Jońca Kamil, Kaczałek Piotr, Kalisz Józef, Kaniasty Izabela, Karłowski Jan, Kątnik Leszek, Kobik Katarzyna Anna, Krajewski Grzegorz, Kuligowski Stanisław, Kus Grzegorz, Kusch Artur, Łoziński Adam, Markiewicz Józef, Miłosz Stanisław, Nowel Robert, Opalski Krzysztof, Pachoński Krzysztof, Potocki Marek, Przybyłowicz Paweł, Ratajczak Tadeusz, Rurarz Artur, Sierocki Marcin, Skąpski Marcin, Skibińska Elżbieta, Skoracki Jerzy, Smolowik Marek, Sowa Marta, Staszak Andrew, Stypuła Dominik, Szlęzak Maciej, Święch Jerzy Leon, Wilczak Wojciech, Zabilski Piotr oraz Zalewska Wiesława.

W roku 2011 otrzymaliśmy darowizny w wysokości 6521 zł (w 2010 r. — 5964 zł). Wydatki Fundacji z 2011: 4688 zł, w tym opłaty za serwer i domeny: 3985 zł, zabezpieczenie danych osobowych: 615 zł, obsługa dotpay: 67 zł, opłaty bankowe: 21 zł. Stan konta Fundacji na 1.1.2012: 3908 zł.

Jeszcze raz gorąco dziękujemy Wam za wsparcie, prosząc jednocześnie o to, abyście zgodnie ze wskazówkami wpisywali tytuł darowizny (na cele statutowe) — abyśmy nie mieli problemów z formalnym rozliczeniem Waszych datków. Będziemy również wdzięczni za wpisywanie w przelewach bankowych swoich adresów emailowych, które ułatwią nam kontakt z darczyńcami (zwłaszcza jeżeli chcielibyście otrzymywać w przyszłości bardziej szczegółowe rozliczenia fundacji). Sugerujemy również, abyście preferowali raczej przelewy bankowe niż wpłaty dotpay, gdyż te drugie obłożone są dodatkowymi opłatami w wyniku czego na nasze konto wpływa mniej pieniędzy niż nam wpłacacie.

[Wesprzyj nas na 2012!](http://www.racjonalista.pl/index.php/s,88) (<http://www.racjonalista.pl/index.php/s,88>)

Możesz również wesprzeć funkcjonowanie Racjonalisty kupując nasze wydawnictwa: wydawnictwo.racjonalista.pl (<http://wydawnictwo.racjonalista.pl/>).

Przypisy:

[1] Liczby te są zaniżone, gdyż uwzględniają jedynie czytelników ze stałym IP. Czy ktoś potrafi oszacować, o ile to może zaniżyć prawdziwe liczby?

Mariusz Agnosiewicz

Redaktor naczelny Racjonalisty, założyciel PSR, prezes Fundacji Wolnej Myśli. Autor książek [Kościół a faszyzm. Anatomia kolaboracji](#) (2009), [Heretyckie dziedzictwo Europy](#) (2011). Koordynator ceremonii humanistycznych.

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 09-01-2012 Ostatnia zmiana: 10-01-2012)
Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7671>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.
Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl